

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 383. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960270816/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

met? Ræven sagde: Jeg saae et Æsel nyeligen, som gik ind i dette Huus. Bonden forføyede sig didhen, hvor han fandt Æslet siddende paa en Domstoel med tillukte Øyen. Han raabte da saa høyt, at Æslet vaagnede derved, og sagde: Hvad Pokker bestiller du her? Æslet svarede: Jeg sidder her Husband! og dømmer: Mig synes sagde Bonden, at du heller sidder og drømmer, jeg seer jo ingen, som du kand dømme: Man skal ey heller see nogen, sagde Æslet; thi min Læremester Mikkell haver sagt at Justitia skal være blünd. Jeg mærker nok, sagde Bonden, at du taabelige Creatur, efter Sædvane er narret, hvorpaa han stødte det ned af Dommer-Sædet, og pryglede det hiem.

Fabelen lærer, at, endskiønt Ærlighed er en Dommers Hoved-Qualitet, saa kand dog dermed intet udtrettes, med mindre den er geleydet med Forstand og Videnskab.

126. Fabel.

Om Fanden og Ræven.

Fanden og Ræven satte engang en vis Priis, hvilken den skulde tilfalde, som meest kunde narre hinanden. De benævnte ogsaa et Sted, hvor Prøverne skulde gøres. Ræven mødte til bestemte Tiid og Sted, men Fanden blev borte. Der meenes at hans Moder, som kiendte Rævens List, raadede ham fra at møde. Det er ikke at beskrive hvilket stort Navn derved blev Ræven tilveyebragt. Han blev og strax derpaa erklæret Ober-Politicus, hvilken Værdighed alle Dyr, endogsaa hans Uvenner maatte tilstaae ham at have fortient, thi hvad kand være større Prøve paa Politique og Stats-Kundskab, end at have slaaet Fanden af Skoie.

127. Fabel.

Ulvens Undskyldning for Retten.

Ulven var engang beskyldt for en Misgierning, og blev bragt for Retten, hvor han skulde dømmes. Han dristede sig ikke til at nægte Gierningen, men skiød Skylden paa

MORALSKE FABLER

Skovens Diævel Assidæmon, efter hvis Indskydelse og Fristelse, som et skrøbeligt Dyr ikke kand imodstaae, samme var skeet. Beveren, som var en fornuftig Dommer, turde vel ikke nægte Skov-Diævelens Magt, saasom Almuen i Almindelighed saadant troede. Han fældede derfor saadan Dom, at den Anklagedes eene Øre skulde ved Aben, som var Skovens Skarpretter afskiæres, og at Ulven skulde have sin Regress til Hoved-Manden Assidæmon, der skulde give ham et andet Øre igien. Denne Dom blev overalt prisat, saasom Straffen derved blev dicteret uden at støde an mod Skovens Orthodoxie.

Fabelen lærer, at man kand lade den Skyldige citere Fanden, og dog henge Tyven.

128. Fabel.

Exempel paa en anden fornuftig Dom af Beveren.

En Loss, som kort derefter for samme Dommer var anklaget, satte den Farve paa sin Misgierning, at den var forud beskikket at skulle skee, og at ingen kunde imodstaae Skiebnen. Beveren dømte, at Lossens begge Øyen til Straf skulde ved Aben udstinges, sigende, at Straffen ogsaa var forud beskikket tillige med Misgierningen, og at man lige saa lidet udi det eene, som udi det andet kunde staae Skiebnen imod.

Denne Fabel befatter samme Lærdom, som den forrige.

129. Fabel.

Dyrs og Fugles Klagemaal.

Jupiter nedskikkede engang Mercurium til Skoven for at anhøre Dyrs og Fugles Klagemaal. Der lod sig da indfinde en stor Mængde, og enhver havde noget at besværges sig over. Ørnen sagde: Hvi haver jeg ikke saadan Musicalsk Stemme som Lerken. Lerken sagde: Hvi kand jeg ikke bringe det saa vidt som Nattergalen. Høgen sagde: Hvi haver jeg ikke faaet ligesaa prægtige Fiædre som Paa-